

SEAKING
BRODER muziek + theater
LESMAP

Beste leerkracht,

Fijn dat u met uw kinderen komt kijken naar de voorstelling Seaking over (niet meer) kunnen vliegen, helikopters en vooral over (niet meer) kunnen zien. Om u te helpen om deze theatrale en muzikale ervaring voor de kinderen te kaderen, ontwikkelden we deze lesmap. U vindt er lesactiviteiten die u kan doen voor de voorstelling, activiteiten voor na de voorstelling en extra achtergrond over de thema's in de voorstelling en over de muziek.

We hopen daarmee u en de kinderen een fijne theater- en muziekervaring te mogen bezorgen.

Als u input of feedback hebt bij de voorstelling en/of de lesmap, dan horen wij dat zeer graag! Mail gerust naar info@broder.be.

Tot binnenkort!

Pieter, Elisabeth, Tom, Peter en Koen
BRODER

Voor de voorstelling

Wilt u wat **extra tijd** investeren om de leerlingen een rijkere ervaring te laten beleven? Dan kan u de voorstellen voor klasgesprekken en workshops hieronder volgen.

Achteraan deze lesmap vindt u ook heel wat **extra info** over de thema's en onderwerpen die aan bod komen in de voorstelling.

Hebt u maar **bepaalde tijd**? Focus dan op de input die in kaders staat. Dan kan u in een half uurtje een goede voorbereiding bieden op het kijken naar de voorstelling.

1 - Kijken naar theater

Gaat u voor het eerst met de kinderen naar het theater? Dan is het belangrijk om de ervaring op voorhand te kaderen en te duiden. Enkele belangrijke handvatten, die u aan de kinderen kan meegeven:

- Een theatervoorstelling is 'live': **de spelers creëren de voorstelling hier en nu** telkens weer in levende lijve voor het publiek. Dat betekent dat het publiek een belangrijke bijdrage heeft. Je hebt invloed op de voorstelling en dus op je eigen kijkplezier. Ben je aandachtig en nieuwsgierig en leef je mee met het verhaal, dan krijg je een fijnere voorstelling. Ben je roemoerig en volg je niet zo goed, dan kunnen de spelers minder goed toneel spelen en wordt de voorstelling ook minder sterk.
- Je mag als kijker **meeleven** en dus reageren op de voorstelling. Je mag bijvoorbeeld lachen als het grappig is of verschieten om maar iets te zeggen, maar probeer daarna je **aandacht** weer op de voorstelling te richten. Als je praat met je buurman, dan leid je de aandacht van de andere kijkers én van de toneelspelers af.
- Misschien is er soms iets wat je niet meteen begrijpt of waar je vragen bij hebt. Dat is geen probleem! Maar hou je vraag nog even bij! Wie weet wordt het straks wel duidelijk of anders kan je je vragen zeker nog stellen na de voorstelling.

TIPS:

- Maak duidelijke afspraken met de kinderen over wat wel en niet kan tijdens een theatervoorstelling.
- Benadruk dat het live is. De spelers zijn echte mensen die hun best doen om voor hen een mooie voorstelling te brengen. Dat is een groot verschil met een film bijvoorbeeld. Wat de leerlingen doen en laten heeft invloed op de voorstelling. Een fijn publiek geeft een fijne voorstelling.
- Bereid de voorstelling in de mate van het mogelijke wat voor in de klas. Laat al wat muziek horen.
- Geef de kinderen een paar kijkvragen mee, die hun nieuwsgierigheid en aandacht alvast wakker maken.
- Geef zelf het goede voorbeeld door met aandacht naar de voorstelling te kijken.
- Zoek als leerkracht een plekje tussen de leerlingen.

2. WORKSHOPS

Deze workshops kan u gewoon in de klas met de leerlingen aanpakken. Er is geen of beperkt materiaal voor nodig en het volledige stappenplan leest u hieronder. Het is waardevol om één of twee workshop voor de voorstelling met de leerlingen te doen. U kan het ook gerust achteraf doen. De leerlingen komen zo op een actieve, creatieve en inspirerende manier in aanraking met de thema's uit de voorstelling, zodat ze er nog diepgaander en vollediger van kunnen genieten.

Als dit niet in uw programma past, is het wel waardevol om wat info over de **Icarusmythe** (workshop 1) en het luisterfragment van het **Benedictus** uit de Missa Solemnis van **Beethoven** met een klein beetje kadering te laten horen (workshop 2). Deze kortere input staat hieronder in kaders.

2.1 – WORKSHOP 1 - VLIEGEN (met Icarus en Panamarenko)

Muzische workshop BEELD & DRAMA

In de voorstelling is het idee van kunnen vliegen een belangrijk thema. Dat is evident in een theaterstuk dat over een helikopter – de Sea King - gaat. De mens is altijd al gefascineerd geweest door het idee van vliegen. Van bij de oude Grieken met de mythe van Icarus – die vleugels kreeg van zijn vader, maar te dicht bij de zon wou vliegen – over de fantastische ontwerpen van Da Vinci tot op het moment dat het onmogelijke mogelijk werd dankzij de gebroeders Wright. Maar de wil om te kunnen vliegen wordt in de Griekse mythe van Icarus afgezet tegen de menselijke hoogmoed. Wil de mens zelf een soort god zijn? Ook dat thema komt terug in de voorstelling. Maar dromen en fantaseren, dat mag altijd, toch?

In deze muzische workshop ontdekken de leerlingen de mythe van Icarus, fantaseren ze – samen met de kunstenaar Panamarenko – over vliegen, en spreken ze hun eigen verbeelding aan.

MUZISCH DNA

Doelstelling: De leerlingen kunnen hun verbeelding omzetten in een beeld

iNspiratie: Panamarenko / Icarus

Artistieke werkvorm: 3D vormgeving (beeld) & improvisatie (drama)

Materiaal: diverse knutselmaterialen en kosteloos materiaal (vraag de leerlingen om allerlei mee te brengen; voorzie zelf diverse hechtingsmaterialen: plakband, touw, ijzerdraad, lijm, ...)

Ruimte: kan gewoon in de klas

Tijd: min 1 lesuur, max 2 uren

STAP 1 – Activeren

Hou een kort klasgesprek over vliegen.

*Waarom zou de mens dromen van vliegen?
Zou jij willen kunnen vliegen?*

Is het echt vliegen belangrijk? Of heeft de droom en de fantasie ook een waarde op zich?

Toon enkele werken van de Belgische kunstenaar Panamarenko. Hij ontwierp en bouwde allerlei verzonden tuigen. Vaak vliegmachines. Ze werken niet echt, maar je kan zomaar geloven dat het wel kan:

- <https://www.panamarenko.be/nl/werken>
- <https://static.standaard.be/Assets/Images Upload/2020/09/30/91cc7b82-025f-11eb-90a0-66fe8e3f940b.jpg?width=1152&format=jpg>
- https://img.hbvl.be/3hGwyH_sASnfr7AX-ifLaliKmeg=/960x640/smart/https%3A%2F%2Fstatic.hbvl.be%2FAssets%2FImages Upload%2F2019%2F12%2F15%2Fba042d08-1f56-11ea-919a-831d1b73a96c_web_scale_0.084674_0.084674_.jpg
- https://s3.amazonaws.com/mhka_ensembles_production/assets/public/000/025/235/large/Panamarenko_Ran's_variable_matrix_photo_M_HKAclinckx3.jpg?1411996373

*Vraag de leerlingen wat ze zien in de werken.
Lijkt het hen alsof het zou kunnen vliegen?
En is dat belangrijk?
Of gaat het hem om de droom zelf?*

STAP 2 – Experimenteren

Laat de leerlingen hun materiaal uitstallen op hun bank, alsof het een winkel van vliegtuigonderdelen betreft. Vraag hen om per twee door het lokaal te lopen. Ze beelden zich in dat ze op een vliegtuigonderdelenverkoopsexpo zijn. Het nieuwste van het nieuwste is hier in de aanbieding. Als zijnde experts bewonderen ze de verschillende onderdelen in de verschillende kramen. Ze fantaseren samen hoe dit onderdeel in een vliegmachine zou kunnen passen en welke bijzondere eigenschappen het zou kunnen toevoegen. In een tweede stap kan je hen ook vragen om verschillende onderdelen met elkaar in verbinding te brengen.

Per twee gaan ze nu een ontwerp tekenen op een blad papier. Hoe zou hun vliegmachine er uit kunnen zien? Geef enkele suggesties:

- *Hoe wordt het voortgestuwd? Straal, rotor, motor, een nog ongekende krachtbron?*
- *Hoe houdt het zich in de lucht? Vleugels, veren, bladen, springveer, draaiende schijven, ...?*
- *Welke bijzondere eigenschappen moet het zeker hebben?*

Moedig de ontwerpers aan om bij hun tekening – zoals in de schetsen van Panamarenko – veelvuldig (verzonden) wiskundig aandoende nota's te maken.

https://www.art-gallery.be/uploads/painting/5678_panamarenko_zoomshop.jpg

https://images.kunstveiling.be/tmp-d0718d127e3b3633afe6965d7c27e29a-panamarenko_s1500.jpeg

De duo's presenteren hun schets aan de klas of aan een ander duo. Ze doen dit met veel overtuiging. Deze vliegmachine is hét van hét natuurlijk.

VERTEL als intermezzo iets over de mythe van Icarus:

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Icarus>

Of kijk met de leerlingen naar dit filmpje dat het verhaal schetst (ENG):

<https://www.youtube.com/watch?v=fb7qvle9L38>

Bespreek kort na.

Ook de vader van Icarus, Daedalus, wou kunnen vliegen en ontwierp een 'vliegmachine'.

Wat wil de Griekse mythe ons vertellen?

Mag je dan niet dromen?

Zijn er grenzen aan dromen?

Wat is het verschil tussen ambitie en hoogmoed?

3 - CREËREN

Elk duo gaat nu op zoek naar de juiste materialen op de verschillende tafels. Ze zoeken een manier om hun ontwerp ook daadwerkelijk (in het klein) te bouwen. Ze onderzoeken hoe ze de materialen kunnen hechten of verbinden en bouwen een prototype van hun vliegmachine in het klein.

4 - PRESENTEREN

De leerlingen ruimen alles op. De vliegmachines en hun eerste ontwerp worden opgesteld op de tafels. De helft van de ontwerpers staat bij hun ontwerp, de andere kan in de vliegmachinebeurs rondlopen en uitleg vragen. Daarna wisselen de kinderen van rol.

2.2 – WORKSHOP 2 – Klassieke muziek: Beethoven

De voorstelling is muzikaal opgehangen aan het klassieke muziekstuk de Missa Solemnis van Beethoven. Via het hoofdpersonage komen de kinderen één en ander te weten over de muziek en het leven van Beethoven en de Missa Solemnis in het specifiek. Meer info over beiden aan het einde van deze lesmap..

Vraag even na bij de kinderen of volgende begrippen hen iets zeggen. Geef wat duiding en desgewenst enkele **luistervoorbeelden**:

- Klassieke muziek:
 - o *Wie kent dat 'klassieke muziek' ?*
 - o *Wat betekent dat begrip voor jou?*
 - o *Zou je dat leuke muziek vinden of niet?*

Klassieke muziek is een erg breed begrip. Het gaat van wat we er het meest bij verwachten: grote orkestwerken, zoals:

Luistervoorbeeld: Missa Solemnis - Beethoven

<https://www.youtube.com/watch?v=fYvpMeaaS3A>

Naar intieme pianostukken zoals:

Luistervoorbeeld: De Moonlight Sonate - Beethoven

https://www.youtube.com/watch?v=Ey4n8vqlX_o

- Wie is wie: Componist:
 - o *Wie weet wat een componist voor iets is?*
 - o *Waar houdt een componist zich mee bezig?*
 - o *Is het moeilijk om een componist te zijn?*

Luister- en kijkvoorbeeld (de kinderen zien de noten bij de muziek):

Fur Elise (Beethoven)

<https://www.youtube.com/watch?v=wKvKiN1wYHw>

Noot: Fur Elise, één van de meest bekende werken van Beethoven, wordt zijdelings vermeld in de voorstelling.

- Wie is wie: Dirigent:
 - o *Wie weet wat een dirigent uitvoert bij een muzikaal optreden?*
 - o *Hij speelt zelf geen instrument, is hij dan eigenlijk wel belangrijk?*
 - o *Waarom? Waar zorgt de dirigent voor?*

Kijkvoorbeeld: Kijk eens naar De 5e Symfonie van Beethoven, daar zie je de dirigent aan het werk.

<https://www.youtube.com/watch?v=jv2WJMVPQj8&t=464s>

Noot: de 5e symfonie, één van de meest bekende werken van Beethoven, wordt zijdelings vermeld in de voorstelling.

- Je kan dirigeren met een stokje of met je handen, maar dat hoeft helemaal niet. Erg grappig én inspirerend is dit voorbeeld van de beroemde dirigent Bernstein:

Kijkvoorbeeld: BERNSTEIN

<https://www.youtube.com/watch?v=kke4SyaP25c>

U kan fragmenten uit de Missa Solmenis op voorhand met de leerlingen beluisteren. Of zet de muziek als achtergrond op bij een rustige activiteit, bijvoorbeeld een zelfstandig werkmoment. Op die manier zal de muziek hen al bekend in de oren klinken. Het is niet per se nodig om de muziek te bespreken, al kan het wel fijn zijn om de leerlingen hun eerste reacties en ideeën te vragen bij de muziek.

Luisterfragment:

<https://www.youtube.com/watch?v=yPNMYBfsqTY>

Het benedictus uit de Missa Solemnis van Beethoven

U kan eventueel ook al wat info meegeven over Beethoven en zijn muziek, al is dat niet nodig om de voorstelling te kunnen volgen (zie hieronder).

Na de voorstelling

1 - Nagesprek

Na de voorstelling is het zinvol om een nagesprek te houden met de kinderen in de klas. Hier zijn richtvragen die u voor dit nagesprek kan gebruiken:

STAP 1 – spontane reacties

Laat de kinderen in de eerste plaats spontaan hun ideeën en gevoelens uiten, gebruik daarvoor vragen zoals:

- Wat is je bijgebleven van het verhaal? Wie kan het in een paar zinnen navertellen?
- Wat heb je beleefd in de voorstelling? Heb je bepaalde gevoelens gehad?
- Wat heeft de muziek je gedaan? Vond je het mooie muziek? Had je al eerder naar zulke muziek geluisterd?
- Waar gaat de voorstelling volgens jou over?

STAP 2 – gerichte vragen & duiding

Stel daarna vragen die de kinderen aanknopingspunten geven om de voorstelling diepgaander te begrijpen, zoals:

- Wat heb je onthouden over Beethoven? Wat kan je zeggen over zijn leven? Over zijn muziek?
- Waar was Beethoven aan het einde van zijn leven mee bezig?
- Wat was er aan de hand met de piloot? Waarom voelt hij zich verwant aan Beethoven?
- Wat heb je onthouden over de Sea King helikopter? Wat was de functie van deze helikopter toen hij vloog? Wat is er vandaag aan de hand met de Sea King helikopter?
- Welke gelijkenissen of verschillen zie je tussen het personage van de piloot, de helikopter en de componist Beethoven? Waarom denk je dat de makers deze drie dingen met elkaar hebben verknoopt in het theaterstuk?

STAP 3 – actieve verwerking

Hieronder vindt u een muzische activiteit, waarmee u de voorstelling in de klas op een actieve manier kan verwerken:

2 – Het verhaal van muziek

Beschouwende muzische workshop MUZIEK

Klassieke muziek vertelt een verhaal. Het vertelt een gevoel en een sfeer. Kinderen kunnen leren om via luisteren en verbeelding een eigen verhaal te construeren bij de muziek.

OPSTART

Vertel de leerlingen kort over klassieke muziek en over het feit dat een componist eigenlijk altijd iets probeert over te brengen met zijn muziek. Geef een luistervoorbeeld:

Luisterfragment:

<https://www.youtube.com/watch?v=wKvKiN1wYHw>

(Für Elise – Beethoven)

Laat de leerlingen even zelf in groep fantaseren over wat ze gehoord hebben. Welk sfeer hebben ze opgepikt? Horen ze iets van een verhaal hierin?

Vertel daarna kort dat dit lied een liefdeslied is dat Beethoven schreef voor een meisje, die helaas niet verliefd op hem was.

TIP: U kan de leerlingen als tip meegeven om hun aandacht te verleggen overheen verschillende instrumenten. Verschillende instrumenten vertellen vaak andere aspecten van het verhaal.

VERDIEPING

Geef de leerlingen een wit A4 papier en laat ze wat kleurpotloden of stiften nemen. Zeg dat je een lied gaat opleggen. De opdracht is om weer eerst met de ogen dicht te luisteren naar de muziek en te proberen horen wat de componist probeert te vertellen. Als ze een beeld hebben, mogen ze hun ogen opdoen en maken ze een tekening van wat ze gezien hebben. Dat kan een realistische, herkenbare tekening zijn, maar ze kunnen ook een gevoel omzetten in kleuren en vormen.

Luisterfragment: <https://www.youtube.com/watch?v=vWmiP7rdRBg>

(Overture uit Egmont van Beethoven)

Laat de kinderen daarna even uitwisselen over wat ze getekend hebben.

Vertel de leerlingen dat dit lied de opening is voor het toneelstuk Egmont van Goethe, ook wel 'overture'. Het onderwerp van de muziek en het dramatische verhaal is het leven en de heldenmoed van een 16e-eeuwse Nederlandse edelman, de graaf Lamoraal van Egmont, die ter dood wordt veroordeeld voor zijn verzet tegen de Spaanse onderdrukking. In zo een ouverture hoor je in de muziek vaak al alle thema's en het hele verhaal.

HET VERHAAL

Je hoort eerst de overweldigende macht van de Spaanse legers die het Nederlandse volk onderdrukken, daarna voorzichtige opkomst van de held van het verhaal die zijn kracht verzamelt om zich te verzetten. Een strijd volgt tussen

de Egmont en de 'powers that be'. Maar de held wordt gevangen en veroordeeld tot de dood. Een laatste kreet. De stilte. Het muziekstuk eindigt met een lofzang aan de moed van Egmont, die voor eeuwig zal blijven leven.

TIP: in dit filmpje krijg je het stapsgewijs uitgelegd. Het is in het Tsjechisch, maar als je de ondertitels aanzet kan je het goed volgen:

<https://www.youtube.com/watch?v=Xrh9E-3TjaA>

Maar als de kinderen iets anders hebben gehoord of meegemaakt, dan is dat zeker en vast ook goed!

VERWERKING

Laat de kinderen nu hun papier omdraaien. Er volgt weer een muziekfragment. Vraag de kinderen om dit te vertalen in een lijn, die vertrekt aan de ene kant van het blad, dan – naargelang wat ze horen in de muziek – zich op een bepaalde manier over het blad verplaatst (zonder de stift op te heffen!) om uiteindelijk aan de andere kant van het blad aan te komen.

Luisterfragment: <https://www.youtube.com/watch?v=yPNMYBfsqTY>

Dit is het deel 'Benedictus' uit de Missa Solemnis dat ook in de voorstelling uitgebreid aan bod komt. Het is een loflied aan het allerhoogste, aan God in de katholieke liturgie: 'gezegend hij die komt in de naam van de Heer' is de vertaling van de tekst.

Laat de kinderen even uitwisselen over welke lijn ze hebben getekend.

Zet nu de banken aan de kant of verplaats naar een ruimte waar mee plaats is. Het blad van de kinderen is nu een kaart van de ruimte. De lijn is hun parcours. Zet de muziek nog even op en laat ze hun lijn omzetten naar een traject in de ruimte. Als ze hun traject hebben vastgelegd, dan gaan ze terug aan hun beginpunt staan.

Kondig aan dat u nu andere muziek gaat opzetten. De kinderen lopen het traject zoals ze dat bedacht hebben. Maar ze luisteren eerst even met gesloten ogen naar de muziek en laten hun inspiratie op de vrije loop. Als ze een beeld hebben van een sfeer en locatie, dan mogen ze vertrekken. Ze zijn nu op die plek uit hun verbeelding. Hoe loop je dan? Gebeuren er dingen? Kom je mensen, dieren, wezens, ... tegen onderweg?

AFRONDING

Laat de leerlingen kort ventileren over wat ze hebben meegemaakt, gezien, gefantaseerd. Kunnen ze zich nu beter voorstellen dat klassieke muziek altijd een verhaal verteld? Dat je je fantasie kan gebruiken om dat te proberen zien en om zo meer plezier te beleven aan het beluisteren van deze muziek?

Andere luistertips:

De 7^e symfonie van Beethoven

<https://www.youtube.com/watch?v=m5efeRxYMKI>

Ouverture Coriolanus van Beethoven

https://www.youtube.com/watch?v=MXD501_JCI

Achtergrond

Thema's in de voorstelling

In de voorstelling SEAKING worden verschillende thema's aangeraakt. Het is handig voor u om ze te weten, zodat u desgewenst één en ander naderhand kan duiden. Het is niet nodig om die op voorhand met de kinderen te behandelen (al kan het een meerwaarde hebben om al over Beethoven of de Sea King helikopter gesproken te hebben). Het is ook niet per se nodig dat alle kinderen alle lagen van de voorstelling mee krijgen. Sommige inhouds zullen hen later wel dagen op het moment dat ze eraan toe zijn.

OVER KLASSIEKE MUZIEK

Klassieke muziek kan vaak ontoegankelijk en afstandelijk overkomen. Daardoor ervaren we klassieke muziek soms als saai of droevig. We kunnen de muziek namelijk niet lezen of begrijpen. Aan de hand van de Missa Solemnis van Beethoven probeert de voorstelling kinderen inzicht te geven hoe ze muziek kunnen 'lezen'. Dat werkt het makkelijkst als je muziek ervaart als een verhaal. Je kan proberen ontdekken welk verhaal de componist wil vertellen, maar je mag ook je eigen verhaal verzinnen bij de muziek.

OVER DE MISSA SOLEMNIS VAN BEETHOVEN

De *Missa solemnis* opus 123 van Ludwig van Beethoven is één van zijn minder bekende werken. Hij schreef het in de laatste jaren van zijn leven (1819-1823). Beethoven, die zijn gehoor begon te verliezen vanaf zijn 23e, was tijdens het componeren van dit meesterwerk nagenoeg doof. Hij was een eenzame, worstelende man. Het werk is een praalmis, waarin Beethoven alle compositorische registers opentrekt. Na vele vertragingen werd de mis uitgevoerd in oktober 1824 in Sint-Petersburg. Deze integrale uitvoering van de *Missa solemnis* zou de enige zijn die tijdens het leven van Ludwig van Beethoven plaatsvond. Het koorwerk is berucht vanwege de complexiteit en de zeer hoge technische moeilijkheidsgraad, ook wel 'het koorzangersequivalent van het beklimmen van de Mount Everest' genoemd. Het is duidelijk dat Beethoven in zijn visionaire gedachten niet of nauwelijks rekening hield met de mogelijkheden van de menselijke stem: zowel van de solisten als van het koor wordt de uiterste virtuositeit verwacht. Uit brieven en gesprekken blijkt dat Beethoven de *Missa* als zijn grootste werk beschouwde. Uit de *Missa* spreekt een diepe ernst, wat al blijkt aan het prille begin, met de aanwijzing 'mit Andacht'. Het lijkt op een uiteindelijk volbrachte, zeer persoonlijk getinte zoektocht naar innerlijke vrede en rust, waarin tegelijk grote dynamische contrasten niet worden geschuwd.

De biografische informatie over Beethoven, die in de voorstelling is verwerkt, is grotendeels historisch correct, maar wel gezien door de blik en selectieve herinnering van het personage, en pretendeert dus niet volledig of 100 % exact te zijn.

OVER KIJKEN MAAR NIET ZIEN

Een centrale discussie tussen de twee hoofdpersonages in de voorstelling is 'kijk naar mij'. Dat vraagt de dochter aan haar vader, die zijn zicht verliest. Wat is kijken? En wat is echt zien? Het personage van de piloot kan steeds minder zien, maar kijkt voor het eerst echt naar zijn dochter.

De voorstelling is ook zo gemaakt dat ook mensen met een visuele beperking ze volwaardig kunnen beleven. Je kan eigenlijk je ogen sluiten en het verhaal toch – zij het op een andere manier mee maken. We openen daarmee vragen over verschillende manieren om de werkelijkheid te beleven in deze heel visueel gerichte maatschappij. En we nodigen mensen zonder visuele beperking uit om zich in te leven in hoe het is om niet of niet goed te kunnen zien.

OVER OUDER WORDENDE OUDERS EN DE BLIK VAN HUN KINDEREN

Elke ouder moet er mee overweg, zoals ook elk kind: het kind wordt groter en de ouder wordt ... ouder. Na de periode van de lagere school, waarin de ouder vaak de 'held' is of het grote voorbeeld, zien kinderen die opgroeien hun ouders opeens voor wat ze zijn: zoekende, kwetsbare mensen. Het kind moet zich herdefiniëren, maar ook de ouder.

Veel ouders verbinden in deze drukke tijden hun identiteit met hun werk. Ik ben wat ik doe. Maar wat als je niet meer in staat bent om dat te doen. Wat ben je dan? Dat is de kernvraag waar het personage van de piloot mee worstelt. Ondanks het feit dat de

dochter hem het antwoord van in het begin probeert aan te geven: je bent een mens. Schoon in zijn kwetsbaarheid. En je bent een vader. 'Je bent mijn vader. En dat is genoeg.'

De jongeren die naar de voorstelling komen kijken zullen dit conflict ongetwijfeld herkennen vanuit hun eigen leefwereld. Toch wordt het verhaal niet verteld vanuit het perspectief van het kind. Wel vanuit het perspectief van de ouder, in dit geval de vader. Aan de jongeren om hun eigen kant toe te voegen, terwijl ze gedwongen worden om vanuit een ander oogpunt naar mogelijke conflicten met hun ouders te kijken.

Hopelijk een aanleiding tot boeiende discussies over de verhouding tot je ouders én over identiteit. Ben je wat je doet? Of ben je veel meer dan dat? Ben je enkel waardevol als je kan 'opleveren'? Of heb je ook een waarde als je, bijvoorbeeld door een beperking, niet mee kan of wil in de klassieke ratrace van carrière maken?

OVER DE SEA KING

De *SEA KING* helikopter vloog van in de jaren zeventig tot als SAR (Search and Rescue) helikopter langs de Belgische kust. De helikopters vlogen vanuit de luchtmachtbasis van Koksijde als opdracht van het 40e smaldeel van de Belgische luchtmacht. In Koksijde stonden 5 Westland Sea King helikopters, waarvan er altijd drie 24u op 24u vliegklaar werden gehouden. Ze stonden in voor reddingsoperaties op zee en op land, overbrengen van organen voor transplantatie, assistentie bij rampen en politieacties, enzovoort. De *SEA KING* werd gedurende de laatste decennia van de 21^e eeuw een icoon, mede dankzij de televisieserie Windkracht 10 en de regelmatige aanwezigheid aan de Belgische kustlijn voor reddingen en trainingsmissies. In 2019 werd de *SEA KING* vervangen door vier nieuwe helikopters van het model NH-90. De laatste vliegende *SEA KING helikopters* werden overgevlogen naar museum in Groot Brittanië. In België staan er nog modellen ten toon in Koksijde, Oostende en in het militair museum in Brussel.

De feitelijke informatie over de *SEA KING* die in de tekst verwerkt is, zowel technische gegevens als missies, is historisch correct.

CREDITS

Spel & Zang: Tom Van Landuyt & Pieter De Praetere

Toetsen & Spel: Elisabeth De Loore

Concept & Muziek: Peter Spaepen

Tekst & Regie: Koen Boesman

Decor: Rubben Smits

Kostuums: Jana Roos

Lesmap: Koen Boesman

www.broder.be